

prima instanță: D. Chistol
instanța de apel: D. Manole, A. Bostan, Șt. Niță

dosarul nr. 3ra-1564/16

ÎNCHEIERE

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii: Mariana Pitic, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de avocatul Vasile Foltea în interesele lui Bocan Ion,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bocan Ion împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Bocan Ion și menținută hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 05 ianuarie 2016,

c o n s t a ț ă:

La 17 martie 2015 Bocan Ion a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General al Poliției, solicitînd anularea punctului 1 al ordinului IGP al MAI nr. 100 ef din 16.02.2015, în baza căruia a fost sancționat disciplinar cu mustrare aspră.

În motivarea acțiunii depuse, reclamantul a indicat că conform pct. 1 al ordinului IGP al MAI nr. 100 ef. din 16.02.2015 a fost sancționat disciplinar cu mustrare aspră pentru încălcarea prevederilor art. 26 alin (1) lit. o), art. 28 alin.(1) lit. f) ale Legii nr. 320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, pct. 6 lit. i,) j,) 1) și pct. 13 din Codul de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 481 din 10.05.2006, manifestate prin neinformarea celui mai apropiat organ de poliție despre accidentul rutier comis, atitudine iresponsabilă față de automobilul de serviciu de model „Nissan Navara”, n/î MAI 6130, utilizat contrar intereselor de serviciu și fără permisiunea conducerii Inspectoratului de Poliție Nisporeni, acțiuni care au compromis prestigiul funcției și autorității din care face parte, comiterea unei abateri disciplinare care discreditează imaginea Poliției.

Reclamantul consideră că ordinul de sancționare este ilegal, fiind emis fără cercetarea obiectivă și corectă a circumstanțelor cauzei. În acest sens, reclamantul invocă că la data de 17.01.2015, aproximativ pe la orele 21:00, pe traseul M 1, Chișinău-Leușeni, km 41+600 m, s-a produs un accident rutier cu implicarea automobilelor de model „Mazda-Xedox” cu n/î NS AO 558, condus de Cataraga Ion și automobilul de model „Nissan Navara” cu n/î MAI 6130, condus de Stamatii Andrei.

Deși circumstanțele producerii acestui accident erau cercetate de organul de urmărire penală al IP Strășeni și de Procuratura raionului Strășeni în cadrul procesului penal nr.20153300032, nefiind emisă o hotărâre procesuală definitivă și irevocabilă, în partea motivatoare a ordinului de sancționare s-au indicat circumstanțele pretinse a fi stabilite și anume expuneri concrete, nominale și cu caracter acuzator, fapt care încalcă principiul prezumției nevinovăției și confirmă că investigațiile petrecute de reprezentanții Direcției inspectare efectiv a Inspectoratului General de Poliție a Ministerului Afacerilor Interne, au purtat un caracter formal, fiind bazate pe atitudini subiective.

Invocă, de asemenea, că constatările expuse în ordinul de sancționare au fost stabilite fără ca reprezentanții Direcției inspectare efectiv a Inspectoratului General de Poliție să efectueze ori să suspende ancheta de serviciu pentru ca organul de urmărire penală să efectueze mai multe acțiuni importante în cazul investigării acestui caz și anume:

automobilul de model „Nissan Navaro”, n/î MAI 6130 nu a fost examinat pentru a fi ridicate amprente papilare de pe volan, în scopul constatării identității persoanei care a condus acest automobil la data de 17.01.2015;

nici el și nici Stamatii Andrei, care în cadrul procesului penal nr. 20153300032, a declarat concret că anume el s-a aflat la volanul automobilului de model „Nissan Navaro”, n/î MAI 6130 la 17.01.2015, nu au fost îndreptați la examinarea medico-legală pentru a se constata dacă în regiunea cutiei toracice sunt sau nu prezente urme ale vătămarilor corporale cauzate de volanul automobilului, care ar fi indicat direct și concret la persoana care se afla la volan la data de 17.01.2015;

el nu a fost audiat de un medic specialist pentru a se constata dacă în rezultatul traumelor în regiunea capului, suferite în calitate de pasager al automobilului de model „Nissan Navaro”, n/î MAI 6130, ar fi putut manifesta un comportament posibil a fi interpretat de către martori ca stare de ebrietate.

Menționează că caracterul formal și subiectiv al investigațiilor efectuate de reprezentanții Direcției inspectare efectiv a Inspectoratului General de Poliție a MAI poate fi demonstrat prin conținutul comunicatului de presă oferit de reprezentanții IGP a MAI până la terminarea anchetei de serviciu, în conformitate cu

care s-a indicat că anume el era la volanul automobilului de model „Nissan Navaro” n/î MAI 6130.

Reclamantul a subliniat că din cauza comportamentului nedeontologic al reprezentanților unei autorități care s-a expus în public asupra vinovăției sale și din cauza lipșirii sale de dreptul de a fi asistat de un avocat pe parcursul procedurilor efectuate, el a refuzat să dea careva explicații în cadrul anchetei de serviciu.

În concluzie, reclamantul a solicitat anularea ordinului privind sancționarea sa ca fiind ilegal, având în vedere că circumstanțele pretinselor abateri disciplinare nu au fost examinate sub toate aspectele, complet și obiectiv în cadrul anchetei de serviciu, nu i-a fost respectat dreptul legitim de a fi asistat de un avocat, ancheta de serviciu intenționat n-a fost suspendată pe perioada desfășurării în paralel a procedurilor penale pentru a influența rezultatele acesteia.

Prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 05 ianuarie 2016 acțiunea a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Bocan Ion a declarat apel, solicitând admiterea lui, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care a admite acțiunea.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2016 a fost respins apelul declarat de Bocan Ion și menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe privind respingerea acțiunii, având în vedere că pe parcursul judecării cauzei în fond s-a stabilit cu certitudine că apelantul, fără a avea permisiunea conducerii Inspectoratului de Poliție Nisporeni, a preluat automobilul model „Nissan Navara” cu n/î MAI 6130, utilizându-l în scopuri personale în afara orelor de serviciu pe un teritoriu care nu este deservit de Inspectoratului de Poliție Nisporeni, concluzia rezultând exclusiv din explicația Șefului Inspectoratului de Poliție Nisporeni.

De asemenea, instanța de apel a stabilit că apelantul, cunoscând despre producerea accidentului rutier cu implicarea automobilului de serviciu de model „Nissan Navara” cu n/î MAI 6130, nu a informat despre acest fapt la cel mai apropiat organ de poliție și a plecat de la locul accidentului și nu a întreprins măsuri în vederea acordării ajutorului medical pasagerilor Cataraga Ion și Ceban Ludmila, acțiuni care contravin art. 26 al Legii nr. 320 din 27.12.2013 cu privire la poliție.

Totodată, prin refuzul de a face explicații în cadrul anchetei de serviciu apelantul a renunțat benevol la dreptul său prevăzut la art. 58 alin. (2) din Statutul disciplinar al polițistului, conform căruia persoana în privința căreia se desfășoară ancheta de serviciu este în drept să prezinte persoanei care efectuează ancheta de serviciu, probele pe care le consideră necesare, în vederea demonstrării nevinovăției sale sau care pot influența la aplicarea unei sancțiuni disciplinare mai blânde.

În acest context, Colegiul civil al instanței de apel a apreciat critic argumentele apelantului, potrivit cărora el a fost privat de dreptul de a fi asistat de un avocat pe parcursul anchetei de serviciu, or, în cadrul anchetei de serviciu acțiunile sale nu erau investigate sub aspect penal, dar sub aspectul încălcării disciplinei de muncă, iar apelantul avea obligația să manifeste sinceritate și să contribuie activ la stabilirea adevărului obiectiv.

În concluzie, instanța de apel a considerat că sancțiunea disciplinară aplicată apelantului - mustrare aspră, este absolut justificată și proporțională abaterii comise, iar argumentele apelantului potrivit cărora instanța de fond nu a luat în considerare faptul că prin decizia agentului constator al IP Strășeni din 15.04.2015 s-a constatat că autoturismul de model „Nissan Navara” la momentul producerii accidentului rutier era condus de Andrei Stamati și respectiv el a fost sancționat neîntemeiat, nu pot fi reținute, or, instanța de fond corect a remarcat că chiar dacă Bocan Ion nu se afla la volanul automobilului, părăsind locul accidentului rutier și neacordînd ajutor persoanelor traumatizate, acesta a încălcat obligațiile stipulate la art. 26 al Legii nr. 320 din 27.12.2013 cu privire la poliție și statutul polițistului.

La 01 septembrie 2016 avocatul Vasile Foltea în interesele lui Bocan Ion a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea lui, casarea hotărîrilor judecătorești și emiterea unei noi hotărîri prin care a admite acțiunea.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentului copia deciziei integrale, însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia, din care considerente recursul declarat la data 01 septembrie 2016 se consideră a fi depus în termen.

În motivarea recursului recurentul a invocat încălcarea normelor de drept material prin aplicarea unei legi care nu trebuia să fie aplicată, precum și comiterea erorilor care au dus la încălcarea drepturilor fundamentale ale omului și la soluționarea greșită a pricinii.

În acest sens recurentul a menționat că deși instanța de apel a reținut faptul că în cadrul anchetei de serviciu dînsul a refuzat să facă declarații, motivînd inițial că nu-i este clară calitatea sa procesuală în cadrul urmăririi penale pornite pe faptul accidentului rutier, iar ulterior din motive de sănătate, instanța de apel neîntemeiat a menționat că pornirea urmăririi penale pe faptul accidentului rutier nu-l scutește pe apelant de obligațiile prevăzute de art.59 din Statutul disciplinar al polițistului, conform căruia persoana în privința căreia se desfășoară ancheta de serviciu are mai multe obligații, printre care-să prezinte explicații scrise cu privire la încălcarea comisă.

Sușține că în acest sens, instanța de apel a aplicat eronat norma art. 59 din Statutul disciplinar al polițistului, deoarece în acest caz urmau a fi aplicate art.art.21 și 24 din Constituția Republicii Moldova, care garantează dreptul la prezumția nevinovăției și dreptul la apărare a fiecărei persoane și care este legea supremă a societății și a statului.

Invocînd aprecierea arbitrară a probelor, recurentul a menționat că instanța de fond și cea de apel n-au luat în considerație argumentele sale, precum că nu el s-a aflat la volanul autoturismului de model „Nissan Navara” cu n/î MAI 6130 în momentul producerii accidentului rutier la 17.01.2015, precum și că anume acest fapt eronat și ilegal i-a fost incriminat de intimat în ordinul contestat. Or, în conformitate cu ordonanța emisă la 30 aprilie 2015 de procurorul în Procuratura raionului Strășeni, s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a bănuțului Bocan Ion și clasarea cauzei penale nr.2015338008 pe motivul că s-a constatat că în cazul din speță la 17.01.2015, orele 22.58, autoturismul de model „Nissan Navara” la momentul producerii accidentului rutier a fost condus de Andrei Stamati care era treaz și nu de Ion Bocan, circumstanțe, care, pe cale de consecință exclud urmărirea penală.

Totodată, prin decizia din 15.04.2015 a agentului constatator al IP Strășeni Stamati Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea faptei contravenționale prevăzute de art.242 alin.(2) Cod contravențional și sancționat prin procesul-verbal nr.8003365663138919 pentru faptul că la 17.01.2015, pe traseul MI, Chișinău-Leușeni, km 41+600 m, nu a ținut cont de situația rutieră și neisprăvindu-se cu conducerea, a pierdut controlul automobilului și a ieșit pe banda de pe sens opus, tamponînd frontal autoturismul de model „Mazda-Xedox” cu n/î NS AO 558, condus de Cataraga Ion.

La fel, instanța de apel n-a luat în considerare faptul că în rezultatul accidentului rutier, Bocan Ion, în calitate de pasager al autoturismului de model „Nissan Navara” cu n/î MAI 6130, a suferit un traumatism cranio-cerebral, avînd nevoie personal de ajutorul medical și că în momentul în care a coborît din automobil, la fața locului deja era prezent echipajul poliției cu automobilul Dacia Logan MAI 9855, motiv pentru care decăzuse necesitatea ca el să informeze organele poliției despre acest incident.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vasile Foltea în interesele lui Bocan Ion nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizând actele cauzei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ constată că argumentele formulate în recurs se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recurs, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins. Or recursul, exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Vasile Foltea în interesele lui Bocan Ion ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Vasile Foltea în interesele lui Bocan Ion se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru